

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
odbor územního plánování
a stavebního řádu
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové

Váš dopis značky:
16570/UP/2013/Hof

Naše značka:
76566/ENV/13

Vyřizuje:
Ing. Soukupová/I. 2321

PRAHA
22. 11. 2013

Věc: Vyjádření Ministerstva životního prostředí k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje v uplynulém období (listopad 2011 – listopad 2013)

Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“), jako dotčený orgán v procesu pořizování zásad územního rozvoje, vydává na základě Vaší žádosti ze dne 25. 10. 2013 své vyjádření k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje v uplynulém období (listopad 2011 – listopad 2013), která je pořizována v souladu s ustanovením § 42 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyjádření a požadavky MŽP k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje:

Kapitola B) Vyhodnocení uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje včetně vyhodnocení změn podmínek, na základě kterých byly Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje vydány, a vyhodnocení případných nepředpokládaných negativních dopadů na udržitelný rozvoj území

1. Na str. 8 v podkapitole B.1 „Vyhodnocení uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje ve vztahu k ÚPD obcí a rozhodování v území a ve vztahu k podaným žalobám a podnětům na přezkum opatření obecné povahy“ je uveden požadavek na aktualizaci Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje (dále též „ZÚR KHK“) týkající se doplnění textové části ZÚR KHK: „Do textové části ZÚR KHK, kapitoly d) *Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v politice územního rozvoje a vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, ovlivňujících území více obcí, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability a územních rezerv* doplnit stávající text na str. 23 „*Zpřesnění koridorů vymezených v PÚR ČR a plochy a koridory nadmístního významu, ovlivňujících území více obcí, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury a územních rezerv a protipovodňová ochrana na území Královéhradeckého kraje, jsou vymezeny ve výkrese č. I.2.b.1. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu, č. I.2.d. Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací nadmístního významu.*“ o text:

TEL:
267 12 1111

ČNB Praha 1
č. ú. 7628-001/0710

IČ:
164 801

IDDS:
9gsaax4

„Při plnění úkolu územního plánování (zpřesňování koridorů v územně plánovacích dokumentacích obcí) je přípustné výhradně po písemné dohodě s příslušným dotčeným orgánem aplikovat grafické vyjádření na základě principu zachování směrového vymezení daného koridoru napojovacími body na hranicích dvou správních území obcí a zachování prostorového vymezení daného koridoru, které je dáno dotčenými katastrálními územími“.

Tento způsob vymezení koridorů je dle našeho názoru problematický, a to nejen ve vztahu k nastaveným principům a hierarchii územního plánování, ale především k vyhodnocení vlivů na životní prostředí a lokality soustavy Natura 2000. V případě, že by byl tento způsob vymezení koridorů zvolen, autorizovaná osoba zpracovávající vyhodnocení vlivů na životní prostředí a lokality soustavy Natura 2000 by musela vzít v úvahu všechny možné varianty koridoru v jednotlivých katastrálních územích, což bude mít vliv na náročnost zpracování vlastního vyhodnocení především ve vztahu k hodnocení kumulativních a synergických vlivů. Tento přístup nedoporučujeme a požadujeme zachovat stávající způsob vymezení koridorů.

2. Str. 10, podkapitola B.2 „Vyhodnocení uplatňování ZÚR KHK ve vztahu k vymezení územních rezerv a jejich prověření z hlediska potřeby a plošných nároků“. Ke koridoru silnice II/303 (DS2pr) upozorňujeme, že případnou realizací přeložky silnice II/303 (DS2pr) a vodní nádrže v lokalitě Pěčín by mohlo dojít k rozporu s limity danými zákonem o ochraně přírody a krajiny (v případě vodní nádrže v lokalitě Pěčín k ohrožení regionálního ÚSES, EVL Zdobnice – Říčka, přírodních a krajinných hodnot II. zóny CHKO Orlické hory a v případě výstavby přeložky silnice II/303 ke snížení nebo změně dochovaného rázu krajiny Broumovska, jako jednoho z předmětů ochrany CHKO Broumovsko). Proto v případě budoucího převedení územní rezervy pro přeložku silnice II/303 (DS2pr) a pro vodní nádrž v lokalitě Pěčín do návrhu bude nutné vyhodnotit vliv těchto záměrů na životní prostředí, např. na předměty a cíle ochrany dotčených zvláště chráněných území atd. Obdobný požadavek platí s ohledem na limity využití území (CHKO Český ráj) i pro případ převedení koridoru kapacitní silnice S5 (DS1r) z územní rezervy do návrhu.

Kapitola C) Problémy k řešení v Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje vyplývající z územně analytických podkladů kraje

3. Na str. 26 v podkapitole C.4 se jako problém k řešení v ZÚR KHK, který vyplývá z „Rozboru udržitelného rozvoje území Královéhradeckého kraje“ uvádí „vedení všech koridorů dopravní a technické infrastruktury mimo zvláště chráněná území všech kategorií“. Dle našeho názoru je nutné řešit i případný konflikt těchto koridorů s lokalitami soustavy Natura 2000, tedy jednoznačně upřednostňovat varianty bez negativního vlivu na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit („EVL“) a ptačích oblastí („PO“). Zároveň je v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů („zákon o ochraně přírody a krajiny“), potřebné chránit významné krajinné prvky, které jsou důležité mj. pro migraci, šíření a výměnu genetické informace volně žijících druhů, tedy neohrožovat nebo neoslabovat jejich ekologicko-stabilizační funkci narušením vzájemné konektivity. Jako jeden z odborných podkladů pro zajištění migrační propustnosti krajiny doporučujeme využít vrstvy dálkových migračních koridorů, migračně významných území a bariérových míst dálkových migračních koridorů, poskytované Agenturou ochrany

přírody a krajiny ČR jako podklad pro tvorbu územně-analytických podkladů dle přílohy č. 1 části A bodu 119 vyhlášky č. 500/2006 Sb.

4. Na str. 27 v podkapitole C.6 „Dopravní a technická infrastruktura“ požadujeme doplnit, aby v rámci všech úrovní územně plánovací dokumentace byla respektována všechna opatření směřující ke snižování emisí, která jsou obsažena v programu zlepšování kvality ovzduší Královéhradeckého kraje, a aby k tomuto byly při řešení především dopravní infrastruktury učiněny všechny potřebné kroky. Dále je nutné respektovat imisní limity a dohlédnout, aby byla přijata všechna nezbytná opatření směřující ke splnění této povinnosti. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury je nutné zohlednit stávající úroveň znečištění území a dbát o její zachování v místech, kde je vyhovující.
5. Na str. 29 v podkapitole C.6 „Dopravní a technická infrastruktura“ – Technická infrastruktura požadujeme v rámci aktualizace vymezit území velkoplošných zvláště chráněných území Královéhradeckého kraje (CHKO Broumovsko, Český ráj, Orlické hory, KRNAP), jako velmi problematické pro umístění větrných a fotovoltaických elektráren.
6. Na str. 29 v podkapitole C.7 „Rekreace a cestovní ruch“ požadujeme v rámci aktualizace ZÚR KHK v oblasti rozvoje turismu a rekreace zohlednit stávající limity využití území (zvláště chráněná území) a respektovat přírodní a krajinné hodnoty zvláště chráněných území.

Kapitola F) Požadavky a podmínky pro zpracování návrhu aktualizace Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje, včetně požadavků na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, je-li vyžadováno, nebo požadavky a podmínky pro zpracování návrhu nových ZÚR KHK, včetně požadavku na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

7. V kapitole C. „Problémy k řešení v ZÚR KHK vyplývající z ÚAP KHK“ je poukázáno na řadu problémů současného nakládání s odpady v kraji, a to zejména: *„Produkce odpadů a nakládání s odpady v Královéhradeckém kraji s sebou přináší celou řadu problémů, které způsobují konflikty vzhledem ke snaze postupovat ve využívání území udržitelným způsobem“*.
Hlavní problémové oblasti současného systému nakládání s odpady na území Královéhradeckého kraje se tedy profilují v oblasti chybějící technické vybavenosti území, a také rozdílností mezi požadavky ze strany státu v oblasti materiálového využití komunálního odpadu a ekonomickými možnostmi obcí a občanů a schopností trhu zpracovávat tříděný odpad.
Dále jsou konkrétně identifikovány hlavní problémy v technologiích nakládání s odpady:
 - *Stále příliš vysoký podíl skládkování jak průmyslového, tak komunálního odpadu, což s sebou přináší další nároky na využívání území a naráží na limity absorpční kapacity prostředí.*
 - *Jako významný se jeví deficit zařízení v oblasti separace komunálního odpadu, nakládání s objemnými odpady, nakládání se směsnými komunálními odpady a zařízení pro demontáž autovraků a elektrošrotu.*

- *V systémech recyklace má Královéhradecký kraj velké rezervy. Nejvážnější situace v oblasti starých ekologických zátěží území je v okresech Trutnov, Jičín a Hradec Králové.*

V dalších částech dokumentu, kde je řešena aktualizace ZÚR KHK a návrhy na eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci negativních dopadů na udržitelný rozvoj území, však problematika odpadového hospodářství již není konkrétně řešena. Předpokládáme proto, že tato oblast by měla být vzhledem k výše uváděným problémům a nedostatkům dopracována v rámci obecných požadavků na aktualizaci ZÚR KHK, konkrétně v rámci rozpracování požadavku na str. 55 materiálu, tj. :

„Aktualizace ZÚR KHK bude provedena s ohledem na strategické a koncepční dokumenty, včetně jejich aktualizace, jednotlivých ministerstev nebo vlády ČR obsahujících záležitosti řešitelné v měřítku ZÚR KHK“.

V případě koncepčních dokumentů odpadového hospodářství se jedná o stále platný Plán odpadového hospodářství ČR a Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje.

8. Na str. 55 požadujeme z věty „pokud bude Ministerstvo životního prostředí požadovat posouzení....“ vypustit text „i aktualizaci“.

Stanovisko Ministerstva životního prostředí zpracované podle kritérií přílohy č. 8 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů:

Aktualizace ZÚR KHK naplňuje znaky koncepce dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dle ustanovení § 3 písm. b) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se koncepcemi rozumí strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané. Dále dle § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí **jsou předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (proces SEA) takové koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, zpracovávané mimo jiné rovněž v oblasti územního plánování.** Zpráva obsahuje řadu návrhů na aktualizaci ZÚR KHK. **Mezi těmito návrhy se vyskytuje celá řada návrhů stanovujících rámec pro budoucí povolení záměrů.** Jedná se totiž o záměry obsahující zejména rozvojové záměry koridorů a ploch dopravní infrastruktury (např. silnic a železnic) a rozvojové záměry koridorů a ploch technické infrastruktury (např. vedení vysokých napětí, produktovodů).

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s přihlédnutím k příloze č. 8 téhož zákona stanovuje níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na životní prostředí v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování aktualizace ZÚR KHK a ve Zprávě uvedených návrhů na aktualizaci ZÚR KHK.

1. U všech nových či upravených opatření (návrhů) požadujeme vyhodnotit jejich vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví musí obsahovat vyhodnocení vlivů nových či upravených vymezených ploch,

koridorů, oblastí a os jednotlivě a to na všechny složky životního prostředí. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy aktualizace ZÚR KHK na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, krajinu (zejména krajinný ráz), přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti, vždy zejména s ohledem na naplnění účelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

2. Při novém vymezení ploch a koridorů požadujeme v maximální možné míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách a tyto varianty nebo alternativy následně náležitě vyhodnotit a porovnat. V případě variantního řešení záměru vyhodnotí posuzovatel všechny dostupné varianty v aktualizovaných ZÚR KHK z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) se zájmy ochrany přírody. U varianty podmíněně přípustné navrhne posuzovatel případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv do těchto cenných částí přírody. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na chráněná území a v závěru konstatuje nejpříjemnější variantu. V případě, že dle názoru posuzovatele je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizovaných ZÚR KHK zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty návrhu do aktualizace.
3. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR KHK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu aktualizovaných ZÚR KHK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:
 - s jednotlivou plochou, koridorem, oblastí či osou souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit (pouze u nově navržených či upravených ploch, koridorů, oblastí či os),
 - s novým návrhem ZÚR KHK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.
4. V rámci vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR KHK na životní prostředí musí být provedeno i vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh aktualizovaných ZÚR KHK jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby a v souvislosti se stavem v území a záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými.
5. Vyhodnotit vliv protipovodňových opatření zejména s ohledem na zachování, popř. obnovení přirozené funkce niv.
6. Vyhodnotit změnu vodního režimu krajiny v souvislosti s navrženými plochami a koridory a zároveň stanovit limity pro využívání území, jejichž dodržení je nezbytné pro zachování příznivých odtokových poměrů. Především u navržených ploch a koridorů je důležité vyhodnotit vliv na charakter odvodnění oblasti v souvislosti s navrhovanou zástavbou a stanovit limity tak, aby v důsledku realizace záměrů

nebylo následně nezbytné budovat technická opatření pro zadržení vody v krajině, ochranu sídel apod.

7. Požadujeme vyhodnocení záboru ZPF nově navržených či upravených ploch, koridorů, oblastí a os. Dále požadujeme zejména uvést překryv návrhových ploch s plochami I. a II. třídy ochrany ZPF a s plochami ostatních tříd ochrany.
9. Požadujeme vyhodnotit vliv všech nově vymezených, aktualizovaných nebo jinak upravených záměrů na dotčená ZCHÚ, přičemž je nutno posoudit, zda tyto záměry respektují limity využití území. Je nezbytné vyhodnotit, zda v důsledku realizace záměrů nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany dotčených ZCHÚ (dáno zákonem příp. zřizovacím předpisem), a to zejména v případě záměru výstavby transformovny TR 110/35 kV Broumov (TT2r), kde je nově navrženo přesunutí z územní rezervy do návrhu.
10. Požadujeme vyhodnotit, zda aktualizované ZÚR KHK naplňují cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny (např. Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR).
11. Požadujeme vyhodnotit, zda nově navrhované či upravované záměry mohou zasahovat i mimo území České republiky. U těchto přeshraničních vlivů požadujeme identifikaci dotčeného území.

S ohledem na skutečnost, že příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon o ochraně přírody a krajiny), ve znění pozdějších předpisů významný vliv aktualizace ZÚR KHK na lokality soustavy Natura 2000, musí být aktualizace ZÚR KHK předmětem posouzení podle § 45h zákona o ochraně přírody a krajiny. Nelze-li vyloučit negativní vliv koncepce nebo záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Požadavky na vyhodnocení vlivů aktualizace ZÚR KHK na území NATURA 2000:

12. Autorizovaná osoba musí vyhodnotit veškeré předložené varianty aktivit z aktualizovaných ZÚR KHK (popř. varianty, které byly po domluvě s ní doplněny pořizovatelem) z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) s ochranou EVL a PO a také jejich předmětů ochrany. U varianty podmíněně přípustné se navrhnou případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv na tyto chráněné lokality. Autorizovaná osoba porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na EVL, PO a jejich předmět ochrany a územní celistvost a ve svém závěru konstatuje nejpříjemnější variantu ve vztahu k zájmům ochrany přírody. V případě, že dle jejího názoru je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizovaných ZÚR KHK zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty záměru. Z uvedeného vyplývá, že v závěru vyhodnocení musí být provedeno porovnání hodnocených variant a doporučení té, která má co nejmenší negativní vlivy na území EVL a PO. Přitom všechny varianty mající významné negativní vlivy na území EVL

a PO jsou z hlediska ochrany těchto území nepřijatelné (jestliže je aktualizace ZÚR KHK obsahuje, nemůže autorizovaná osoba navrhnout souhlasné stanovisko SEA).

13. Závěry vyhodnocení vlivů na území EVL a PO musí být zdůvodněny a jasně formulovány. To znamená, že musí být provedeno vyhodnocení nových (upravovaných) aktivit navrhovaných v aktualizovaných ZÚR KHK ve vztahu ke konkrétním územím EVL a PO a dotčeným předmětům ochrany, avšak v podrobnosti odpovídající informacím poskytnutým ZÚR KHK (nikoli v podrobnosti EIA). U každé hodnocené aktivity ze ZÚR KHK uvést bodové odhadnocení vlivu včetně komentáře (zdůvodnění). V závěru vyhodnocení je nezbytné uvést, zda aktualizované ZÚR KHK jako celek nebudou mít významné negativní vlivy na EVL a PO, nebo díky určitým aktivitám budou mít významné negativní vlivy na EVL a PO (pokud tyto aktivity nebyly přes výsledek hodnocení ze ZÚR KHK vypuštěny, a pak je vhodné je uvést v závěru), anebo zda nelze díky obecnosti ZÚR KHK (navrhovaných aktivit) vyhodnotit vlivy na území EVL a PO a toto musí být provedeno při posouzení níže postavené koncepce nebo záměru.
14. Doporučujeme, aby byla ve vyhodnocení zohledněna stanoviska dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, která jsou vydávána příslušnými orgány ochrany přírody v souladu s § 42 odst. 1 zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Mgr. Jana PIEKNÍKOVÁ, v.r.
pověřena dočasným zastupováním
při výkonu činností ředitelky odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)

Na vědomí:

odbor odpadů
odbor ochrany vod
odbor ochrany ovzduší
odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor energetiky a ochrany klimatu
odbor environmentálních rizik a ekologických škod
odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
odbor výkonu státní správy VI